

MICALET TEATRE

Tirant lo Blanc

Joanot Martorell

Adaptació de Pasqual Alapont
Il·lustracions de Panxi Vivó

ESCENA 1

(El cavaller TIRANT LO BLANC, natural de Bretanya, acompanyat del seu cosí DIAFEBUS i d'uns nobles amics seus, tornen a França després d'haver participat durant un any en les festes del casament d'Enric, rei d'Anglaterra, i la infanta de França. Fatigats del viatge arriben a un prat verd i florit. TIRANT des-cavalca de la muntura.)

TIRANT. Vos agradarà conèixer l'ermità, ja veureu.

És un home virtuós, i entén com ningú l'art de la cavalleria. Al seu temps va ser un cavaller singular, però després es va recloure per servir Déu i la seua ànima.

DIAFEBUS. M'agradaria molt ser instruït per tan sant baró.

TIRANT. No deu estar lluny, el vaig trobar ací, al costat de la font.

DIAFEBUS. Però fa un any d'això, cosí, Déu sap on deu parar ara.

TIRANT. Li ho dec, em va donar molts bons consells, i vull saludar-lo.

VESCOMTE DE BRANCHES. Ei, Tirant, s'acosta algú!

TIRANT. És ell, l'ermità!

(Un ERMITÀ de llarga barba blanca s'acosta llegint el seu llibre d'hores. Els cavallers desmunten dels cavalls i fan una humil reverència.)

TIRANT. Reverend pare, he vingut per satisfer la promesa que li vaig fer ara fa un any quan anava al casament del rei d'Anglaterra, i per agrair-li els bons consells que em va donar llavors.

(TIRANT li vol besar la mà, però l'ERMITÀ l'abraça.)

ERMITÀ. Seieu, senyors, seieu al meu costat. No vos podria dir la gran alegria que tinc de veure tanta gent de bé. Vos estaré molt agraït, si veniu de la cort de mon senyor el rei, que em vulgueu contar qui ha sigut nomenat cavaller i quines festes s'hi han fet.

DIAFEBUS. Tot un any ha durat la celebració, senyor.

VESCOMTE DE BRANCHES. I ha vingut gent per mar i per terra.

PÍRIMUS. (*Acaronant-se la panxa.*) I tothom ha pogut menjar de tot, i a més debades.

TIRANT. Senyor, en aquestes festes honorables han acudit molts cavallers de gran autoritat.

(Per darrere seu, en segon terme, fruit de l'evocació de TIRANT i dels altres cavallers, apareixen uns nobles en companyia del rei d'Anglaterra.)

ERMITÀ. Oh, ja m'ho imagine.

DIAFEBUS. Quan vam aplegar vam anar a retre homenatge al monarca.

(TIRANT, el VESCOMTE DE BRANCHES i PÍRIMUS s'agenollen i besen la mà del rei.)

DIAFEBUS. Després vam anar en processó a arplegar la infanta.

(A mesura que DIAFEBUS anuncia els personatges, aquests apareixen en escena. TIRANT

i els seus companys s'entremesclen amb ells, però els nouvinguts no tenen en compte l'ERMITÀ, ja que està en una dimensió temporal diferent.)

DIAFEBUS. Hi havia artesans, comedians, que anaven representant entremesos...

PÍRIMUS. Qui ha parlat d'entremesos? Se m'ha obert la gana.

(Tots riuen.)

DIAFEBUS. A continuació venien els religiosos, bisbes, canonges, grans senyors, dames, donzelles i tots els qui volien rebre l'orde de cavalleria.

VESCOMTE DE BRANCHES. Quan la infanta estigué a prop del rei, li féu una reverència.

(La infanta s'inclina davant del monarca.)

DIAFEBUS. Anàrem fins a una milla prop de la ciutat. Allí, enmig d'un gran prat, trobàrem moltes tendes i molts músics que tocaven instruments sense parar.

(Sona una música festiva, de reminiscències medievals.)

ERMITÀ. Sí, em sembla que la sent i tot.

TIRANT. A l'instant, el rei i la infanta dansaren.

(El rei i la reina obrin el ball, i tots els nobles i les dames s'hi van sumant.)

TIRANT. En acabat, ho feren els cavallers casats amb les donzelles casades i després tots els estaments per ordre.

(Una dama arrossega TIRANT cap al ball.)

PÍRIMUS. *(Acostant-se a l'ERMITÀ, confident, cada volta més emocionat.)* Les taules no es despaven mai.

ERMITÀ. Oh!

PÍRIMUS. Mai no acabaria de recitar a la vostra senyoria les magnificències d'aquestes festes.

ERMITÀ. Oh!

PÍRIMUS. Hi havia bona cosa de menjars, magnífics potatges i confits en abundància.

ERMITÀ. Oh!

PÍRIMUS. Oooh, quina gana que tinc!

(*DIAFEBUS s'acosta a l'ERMITÀ mentre TIRANT i els cavallers s'acomiaden del rei i el seu seguici.*)

DIAFEBUS. (*Esbufegant.*) Quan acabaren les danses anàrem a veure els llocs on s'havien de fer els tornejos.

VESCOMTE DE BRANCHES. Els cavallers o gentilhomes que volien prendre part havien de portar escrit els combats en un paper.

ERMITÀ. Digueu-me qui ha estat el guanyador del premi d'honor del camp?

DIAFEBUS. Tirant, senyor, ell ha derrotat el cavaller de Montalt, el senyor de les Vilesermes, el rei de Frisa i el d'Apol·lònia, el duc de Borgonya, el duc de Baviera, el cavaller de Vilaformosa, Kirieleison i Tomàs de Montalbà.

TIRANT. (*Modest.*) En realitat hi ha hagut molts grans senyors que han practicat fets d'armes molt honrosos.

DIAFEBUS. No ho dic jo (*Al VESCOMTE.*), veritat?

(*L'al·ludit trau un pergami i el desplega.*)

TIRANT. Bé, anem, és hora de preparar les tendes.
PÍRIMUS. I el menjar.

TIRANT. Vine amb mi, Pírimus.

(TIRANT i PÍRIMUS se'n van.)

VESCOMTE DE BRANCHES. (Llegint.)

Jo, Enric, per la divina gràcia rei d'Anglaterra, notifique a tots aquells que vulguen saber-ho que és necessari atorgar l'honor a aquell que ha estat el millor entre els vencedors, sense haver estat vençut cap volta. Per tant, ordene donar glòria i fama al virtuós cavaller Tirant lo Blanc.

DIAFEBUS. Tirant ha guanyat moltes batalles perquè és destre en armes i té més enginy que força, i sobretot perquè té molta resistència ja que, encara que estiga armat i combatent del matí a la nit, no es cansa mai.

ERMITÀ. Aquesta és la principal virtut que pot tenir un cavaller que vol fer armes. Em sembla home de bé, Tirant, perquè se n'ha anat d'ací per no haver de dir i sentir paraules en honor seu. M'agradaria molt conèixer els seus fets d'armes.

DIAFEBUS. De tots els combats vos contaré només la lluita amb Tomàs de Montalbà, un fanfarró que acusava el meu cosí de deslleial, germà del cavaller Kirieleison, el qual també havia estat vençut noblement per Tirant.

(Durant el parlament de DIAFEBUS s'ha produït una transició de llum que fa que l'ermità i els altres queden en segon terme. Un escuder descorre un teló i descobrim l'escenografia d'un camp de tornejos. TIRANT, vestit amb armadura, travessa l'escena. Darrere d'ell, també vestit per a combatre, apareix un cavaller.)

MONTALBÀ. Eh, gira't, traïdor!

TIRANT. *(Fent mitja volta.)* Sé que em vols espantar i acusar amb mentides, però no em sent ofès per tu.

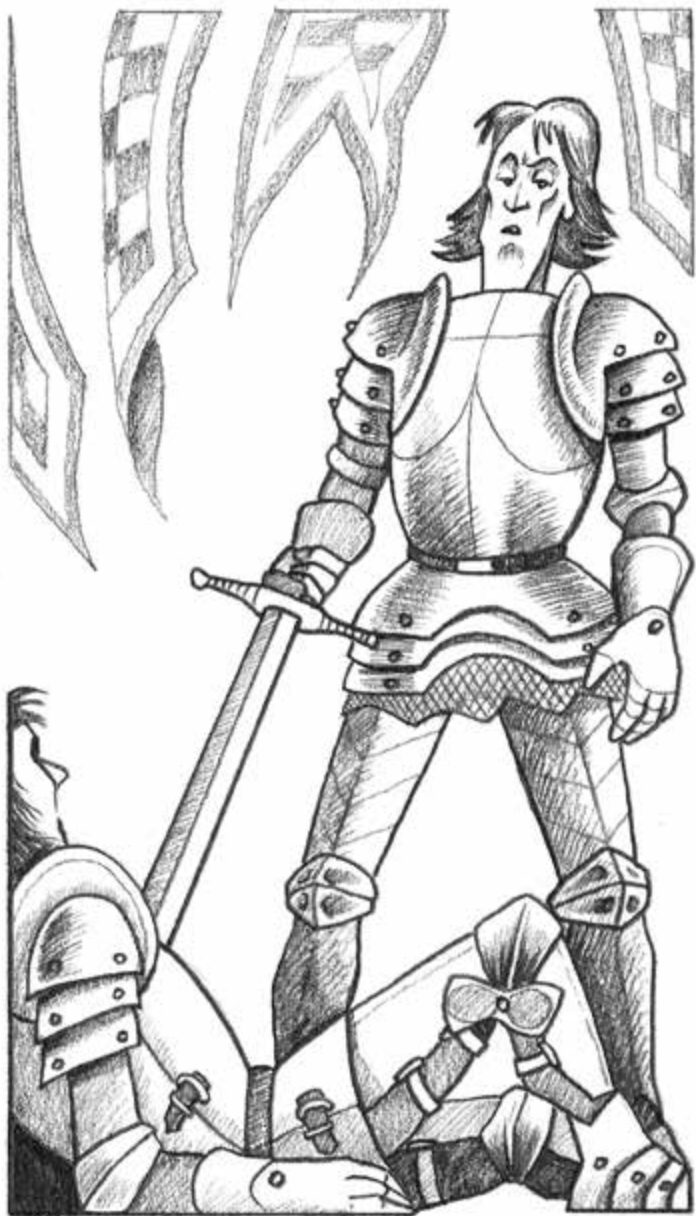
MONTALBÀ. Venjaré el meu germà. Et donaré mort amb la meua cruel i esmolada espasa.

TIRANT. Molt m'agradaria que entre nosaltres hi haguera pau i bona amistat, però no penses que ho dic per covardia.

MONTALBÀ. No parlem de perdó que de part meua no en tindràs.

TIRANT. Si és així, que comence la batalla.

(Sonen unes trompetes que convoquen a l'assalt. Apareix un escuder a cada costat, vestits amb les armes de TIRANT LO BLANC i TOMÀS DE MONTALBÀ, i lliuren un escut i

una llança llarga als seus cavallers respectius. TIRANT i MONTALBÀ es llancen al galop i fan xocar les armes. Tot seguit lliuren les llances als escuders i aquests els donen unes espases. Els cavallers lluiten fins a l'extenuació. Finalment TIRANT LO BLANC, més resistent, abat el seu adversari i recolza la seua espasa contra el pit de l'altre.)

TIRANT. La teua vida està en les meues mans. Digues-me, què vols, mort o vida? Encara que preferiria que em demanares misericòrdia perquè més m'estime el bé que no el mal.

MONTALBÀ. Ja que la fortuna ho ha permès, que així siga. Acceptaré tot el que em manaràs per tal de salvar la meua ànima de la mort eterna.

TIRANT. Adés m'has acusat de traïció. Retira-ho!

(Sonen de nou les trompetes i l'escuder corre el teló. La llum bascula sobre l'ERMITÀ i DIAFEBUS.)

ERMITÀ. I es va desdir de les seues paraules, aquell cavaller?

DIAFEBUS. Que si ho va fer? Fins i tot els jutges del camp n'alçaren una acta. *(Apareix TIRANT.)*

Assenyalant-lo.) Què puc dir de Tirant, senyor?
Ha entrat en onze tornejos i de tots ha eixit
vencedor.

TIRANT. Ja n'hi ha prou, cosí, no atabales aquest
bon home.

ERMITÀ. No, m'han agradat les paraules de Di-
afebus, i sobretot conèixer els teus triomfs,
Tirant.

TIRANT. I molt més gran honor em faria a mi si
acceptara sopar amb aquests senyors i germans
meus.

DIAFEBUS. (*Anant-se'n, rient.*) Oh, sopar, santa
paraula.

(Pausa.)

TIRANT. Reverend pare, ara que estem sols, voldria
dir-me en què està pensant?

ERMITÀ. Has demostrat ser un bon cavaller.

TIRANT. Encara em queda molt per aprendre.

ERMITÀ. Sí, la cavalleria és una gran obligació.

TIRANT. I com podria servir-la millor, senyor?

ERMITÀ. Amable fill, no penses que és cavaller
aquell qui vol. Només ho aconseguixen els
homes més forts, virtuosos, lleials i pietosos.

TIRANT. Com ha de ser un cavaller?